

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาตามตัวแปร ประสบการณ์การศึกษา ภูมิปัญญาอาชีพของบิดามารดาและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ซึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาเป็นตัวแปรตาม

3.1 ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เข้าในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มประชากรคือ นักศึกษาในชั้นปีที่ 1 ทั้งหมดที่เข้ามารับการศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขฯ ในปีการศึกษา 2537 (มิถุนายน 2537) ในหลักสูตร 3 หลักสูตรดังนี้คือ

- นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ รุ่นที่ 63 จำนวน 155 คน
- นักศึกษาหลักสูตรทันตภิบาลรุ่นที่ 16 จำนวน 83 คน
- นักศึกษาหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรมรุ่นที่ 10 จำนวน 45 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 283 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่จะศึกษา ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเป็นการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์การศึกษามิถิลาเนาอาชีพของบิดามารดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและความรู้สึกต่อการเลือกเรียนนวิชาทั้ง 3 หลักสูตร

3.2.2 แบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI=The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) สร้างโดย ฮาธอเวย์และแมคคินเลย์ (Hathaway and Mckinley, 1943) ซึ่ง พันโทหญิงละออ พงษ์พานิช (2524) แห่งโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยลักษณะของแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI) มีลักษณะดังนี้

เป็นแบบทดสอบทางจิตวิทยาที่ใช้ในการทดสอบบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดรายการคำถาม (Inventory) ที่มีชื่อย่อว่า เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI : The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่มีมาตรฐานสูงและมีความเป็นปรนัย ค่าความตรง (Validity) ของแบบทดสอบนี้สูงกว่าแบบทดสอบชนิดอื่น ๆ (Ellis, 1974) นิยมใช้กันกว้างขวางและแพร่หลายในหลาย ๆ ประเทศ ปัจจุบันมีการดัดแปลงและปรับปรุงแบบทดสอบดั้งเดิมเพื่อนำมาใช้มากกว่า 32 ภาษา (กนกรัตน์และคณะ, 2532) และเกรแฮม (Graham, 1982) อาจารย์ทางจิตวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยเคนท์สเตท (Kent State University) ได้กล่าวไว้ว่า เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI) เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินบุคลิกภาพได้เหมาะสมที่สุดในปัจจุบัน (1982) ซึ่งนอกเหนือที่จะนำไปใช้ในการรักษาทางจิตเวชแล้วยังสามารถที่นำไปใช้ด้านทางการศึกษา การให้คำปรึกษาแนะแนวไว้ในโรงงานอุตสาหกรรม ตลอดจนใช้ในการวิจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องการศึกษามูลนิธิบุคลิกภาพดั้งเดิม ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคล สำหรับประเทศไทย พบว่า มีสถาบันที่นิยมใช้แบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI) อาทิเช่น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ เป็นต้น

ตารางที่ 2 รายงานผลการทดสอบหาค่าระดับความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบ
เอ็ม เอ็ม พี ไอ (MMPI)

มาตรวัด (Scale)	ฮาธอเวย์และแมคคินเลย์ Hathaway and Mckinley (ฉบับปกติ) (N = 40-47)	คอตเทิล (Cottle) (ฉบับปกติ) (N = 100)	ฮอลซ์เบิร์กและแอลเลซี Holzberg and Alessi (ผู้ช่วยทางจิต) (N = 30)
- มาตรฐานชี้นำ (?)	-	-	.75
- มาตรฐานเท็จ (L)	-	.46	.85
- มาตรฐานถ้อยคำ (F)	-	.75	.93
- มาตรฐานการตอบเพื่อป้องกันตนเอง (K)	-	.76	-
- มาตรฐานความกังวลช่วงไขว่สับสน (Hs)	.80	.81	.67
- มาตรฐานความซึมเศร้า (D)	.77	.66	.80
- มาตรฐานความเจ็บป่วยที่เห็นผลมาจากจิตใจ (Hy)	.57	.72	.87
- มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (Pd)	.71	.80	.52
- มาตรฐานความเป็นชายหรือหญิง (Mf)	-	.91	.76
- มาตรฐานความขาดระแวงของคิด (Pa)	-	.56	.78
- มาตรฐานความวิตกกังวลอย่างต่ำ (Pt)	.74	.90	.72
- มาตรฐานความวิตกกังวลหรือจิตเภท (Sc)	-	.86	.89
- มาตรฐานความผิดปกติทางอารมณ์หรือแรง (Ma)	.83	.76	.59

หมายเหตุ : มาตรฐานการแสดงออกทางสังคม (Si) มีความเที่ยงเท่ากับ .93

(N = 100 ; Drake, 1946)

ที่มา : Manual Minnesota Multiphasic Personality Inventory

(Hathaway and Mckinley, 1967)

จุดประสงค์ของการสร้างแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 10

เดิมในปี ค.ศ.1943 ฮาธอเวย์และแมคคินเลย์ (Hathaway and Mckinley, 1943) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาและจิตแพทย์ต้องการมีแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยโรคของผู้ป่วยด้านจิตใจ จึงนำเอาลักษณะอาการและข้อโรคที่เป็นที่รู้จักกันสมัยนั้นมาสร้างแบบทดสอบ แต่ก็ได้พบว่ามีข้อบกพร่องเนื่องจากในคนปกติบางคนก็อาจทำคะแนนได้สูงในมาตรวัด (Scale) อาการของโรค (ถ้าหากมีการแปลความหมายตรงตามมาตรวัด ก็แปลความหมายไปว่าบุคคลนั้นป่วยเป็นโรคทางจิต) ดังนั้นต่อมาวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 10 (MMPI) จึงเปลี่ยนไปเป็นเพื่อวัดลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลและวัดแนวโน้มของพฤติกรรมที่เป็นไปตามแบบของโรคจิตชนิดนั้นๆ

แบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 10 (MMPI) เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง ที่มีข้อคำถามครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพมากที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถาม ที่เป็นปรนัย 566 ข้อ แต่ละข้อบรรยายถึงลักษณะ ของบุคลิกภาพซึ่งผู้ตอบต้องให้คำตอบว่า จริงหรือไม่จริง ข้อคำถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 14 มาตรด้วยกัน และมาตรเหล่านี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ (Lachar, 1983) คือ

ก. มาตรวัดความตรงของผลการทดสอบ (Validity Scale) เป็นมาตรเพื่อใช้ตรวจความสะเพร่า ความเข้าใจผิด การเสแสร้ง บิดเบือนคำตอบทัศนคติในการตอบ แบ่งออกเป็นคะแนนตรวจสอบได้ดังนี้

(1) มาตรปริศนา (Question Score:?)

ในกรณีที่ผู้ตอบเว้นว่างคำตอบ จริง หรือไม่จริง และในกรณีที่ตอบทั้ง จริง และไม่จริง เมื่อรวมจำนวนข้อหรือนับคะแนนได้เกินกว่า 30 คะแนนขึ้นไป ในทางปฏิบัติจะไม่แปลผลการตอบคำถามข้อที่เหลือและถือว่าผู้ตอบไม่ให้ความร่วมมือตามที่ต้องการ การเกิดกรณีเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

- ผู้ตอบขาดความระมัดระวังหรือมีความสับสนกับข้อคำถาม
- ผู้ตอบพยายามหลีกเลี่ยงการยอมรับสิ่งที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับตนเอง โดยไม่ยอมแสดงออกโดยวิธีการทักท้วงอย่างเปิดเผย
- ผู้ตอบมีลักษณะ เป็นคนลังเลใจ ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกคำตอบใด
- ผู้ตอบอาจไม่มีประสบการณ์ที่จะตอบคำถามบางข้อคำถาม

(2) มาตรการจับเท็จ (L Scale) มาตรการวัดนี้มีจำนวน 15 ข้อแต่เดิมมาตรการนี้สร้างขึ้นเพื่อจะตรวจสอบว่าผู้ตอบจงใจตอบให้ตนเองเป็นที่ชื่นชอบของคนอื่นหรือไม่ ข้อคำถามของมาตรการนี้ จะถามเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนเพียงเล็กน้อยที่คนส่วนใหญ่มักได้มาจายอมรับได้

การตอบได้คะแนนสูง หมายถึง ผู้ตอบอาจไม่ซื่อสัตย์หรือตรงไปตรงมาต่อการตอบคำถาม เป็นการตอบในลักษณะป้องกันตนเอง (Defensive) ให้ดูดีเป็นที่ยอมรับ อาจมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามสังคมและยึดถือธรรมเนียมประเพณีมากเกินไปไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และยึดหยุ่นต่อวิธีการแก้ไขปัญหามีความอดทนต่อความเครียดหรือความกดดันต่ำ เป็นคนเถรตรง (Rigid) มักเก็บกดและไม่ค่อยเผชิญปัญหาที่ยังใจตนเองได้น้อยหรือแทบจะไม่มีเลย

การตอบได้คะแนนต่ำ หมายถึง ผู้ตอบ ตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมาและมีความเชื่อมั่นเพียงพอเกี่ยวกับตนเองที่สามารถยอมรับความผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ และผลลัพธ์ของความผิดพลาดนั้นที่จะเกิดกับคนทั่วไปได้ มีความเป็นธรรมชาติ แจ่มแจ้ง สามารถสื่อความคิดความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าบางครั้งอาจมองผู้อื่นด้อยกว่าก็ตาม

(3) มาตรการกล้งตอบหรือมาตรการตอบไม่ดี (F Scale) มาตรการนี้มีจำนวน 64 ข้อคำถาม มาตรการนี้ถือเป็นดัชนีในการวัดเจตคติต่อการตอบคำถามว่าต้องการกล้งตอบให้ดีหรือกล้งตอบให้ไม่ดีก็ได้ และนอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการตรวจสอบกลุ่มคำตอบที่มีความเบี่ยงเบนหรือมีความผิดปกติ

การตอบได้คะแนนสูง หมายถึง อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้คืออาจมีการกล้งตอบให้ดูว่ามีพยาธิสภาพทางจิตต้องการความช่วยเหลือ หรืออาจมีพยาธิสภาพทางจิตต้องการความช่วยเหลือจริงๆ อาจมีการตอบข้อคำถามอย่างรีบร้อน สะเพร่าอาจไม่ตั้งใจทำหรือขาดสมาธิ และอาจมีการตีความข้อคำถามคลาดเคลื่อนทำให้เกิดความสับสนเข้าใจผิด

การตอบได้คะแนนต่ำ หมายถึง อาจมีการกล้งตอบให้ดูว่าตนเองมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ดีไม่มีข้อบกพร่องอะไร อาจเป็นคนที่ควบคุมตนเองมากเกินไปอาจ เป็นคนที่มีความตั้งใจ มีความภาคภูมิใจและยอมรับในตัวเองสูง

(4) มาตรวัดการตอบเพื่อป้องกันตนเอง (Correction Scale or K Scale)

มาตรวัดนี้ทั้งหมดมาตรวัดนี้มีจำนวน 30 ข้อคำถาม มาตรวัดนี้ถือเป็นดัชนีวัดว่าผู้ตอบต้องการแสดงความจริงเกี่ยวกับตนเองหรือพยายามหาข้ออ้างอย่างเต็มที่ หรือต้องการปิดบังข้อมูลส่วนตัว เพื่อให้เป็นไปในทางที่ขึ้นชอบกับบุคคลอื่น เนื่องจากมาตรวัดนี้จะมีความไวในการตรวจสอบเจตคติ น้อยกว่ามาตรจับเท็จ (L Scale) ดังนั้นผู้ตอบจึงจะมีโอกาสตอบหลีกเลียงหรือเบี่ยงเบนได้ง่าย หากมีเจตนาที่จะต้องการให้ดูเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น จึงถือได้ว่าเป็นมาตรวัดของการป้องกันตนเอง

การตอบได้คะแนนสูง หมายถึง การไม่เต็มใจที่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว มีการให้คุณค่าต่อความคาดหวังของสังคมหรือคนอื่นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลทำให้ค่าคะแนนมาตรวัดทางคลินิก (Clinical Scale) ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น จึงจำเป็นที่จะต้องใช้วิธีการทางสถิติมาชดเชยคะแนนทางคลินิกบางมาตรวัด ด้วยวิธีการเพิ่มค่าการป้องกันตนเอง (K Scale) นี้เข้า

การตอบได้คะแนนต่ำ หมายถึง การจงใจที่จะเปิดเผยตนเองมากกว่าที่ควรจะเป็น การประเมินตนเองด้วยคุณค่าไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมหรืออาจมีการตอบอย่างเป็นตัวของตัวเองด้วยก็เป็นไปได้

ข. มาตรวัดลักษณะความเจ็บป่วยทางจิตและบุคลิกภาพหรือมาตรวัดเชิงคลินิกมี 10 ประการดังต่อไปนี้

(1) มาตรวัดความกังวลห่วงใยต่อสุขภาพ (Hypochondriasis Scale : Hs)

มี 33 ข้อ เป็นข้อคำถามที่ชี้วัด หรือใช้ประเมินความกังวลของบุคคลที่เอาใจใส่ต่อสุขภาพของร่างกายอย่างผิดปกติ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง คือพวกที่มีความวิตกกังวลหมั่นครุ่นคิด และเคียดแค้นเกี่ยวกับสุขภาพของร่างกายเกินควร มักบ่นถึงความเจ็บปวด ความผิดปกติต่าง ๆ แต่ก็หาความผิดปกติทางกายไม่พบ มีความขัดแย้งทางอารมณ์จิตใจ และขาดความเข้าใจในพื้นฐานอารมณ์ มีลักษณะสมยอม มักมองโลกในแง่ร้าย ไม่สามารถแก้ไขปัญหาใดมีความเห็นแก่ตัว งาม่ง บ่นจุจิก มุ่งร้ายและมักเรียกร้องบังคับขอความเห็นใจ

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ คือพวกที่ความพื้นฐานอารมณ์และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมมีความรับผิดชอบมีความทะเยอทะยาน ว่องไวและมองโลกในแง่ดี

(2) มาตรวัดความซึมเศร้า (Depression Scale : D) มี 60 ข้อ เป็นข้อคำถามที่เข้าประเมินคุณลักษณะความเศร้า ความกลุ้มใจ ไม่สบายใจโดยแสดงออกในลักษณะที่มองชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคตในแง่ร้ายแสดงความหมดหวังท้อแท้ และเห็นว่าตนเองไม่มีคุณค่าอ่อนแอ มีความคิดและการกระทำเชิงซ้ำ นอกจากนี้อาจแสดงออกโดยความปรารถนาที่อยากตายและคิดฆ่าตัวตาย

ผู้ที่ได้คะแนนสูงคือ พวกที่มีอารมณ์เศร้า รู้สึกไม่สบายใจหมดหวัง ท้อแท้ รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าไม่มีประโยชน์ ไม่พึงพอใจในสถานภาพของตนเองผิดหวังไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ไม่มีกำลังใจขาดแรงจูงใจ และความสนใจในการทำสิ่งต่างๆขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง มองโลกในแง่ร้าย เก็บตัว แยกตัวเองอยากตาย

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำคือ พวกที่มีอารมณ์ร่าเริง กระตือรือร้น มองโลกในแง่ดีมีความเป็นตัวของตัวเอง เชื่อนั่นในตัวเอง ชอบตัดสินใจเอง มีการควบคุมตัวเอง ทำตามภาพพจน์ของตัวเองมี ความเข้าใจในปัญหาของตัวเอง และเป็นผู้มีแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง

(3) มาตรวัดความเจ็บป่วยที่เป็นผลมาจากจิตใจ (Hysteria Scale : Hy) มี 60 ข้อเป็นข้อคำถามที่เข้าประเมินคุณลักษณะความเจ็บป่วยที่มีสาเหตุจากร่างกาย แต่เป็นการแสดงออกของอาการเจ็บป่วยเมื่อมีความกดดัน ทางจิตใจไม่สามารถแก้ไขได้และต้องการหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ

ผู้ที่ได้คะแนนสูงคือ พวกที่มีการแสดงออกทางการเจ็บป่วยในเวลาที่มีความเครียดทางจิตใจต้องการปฏิเสธ หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบมีลักษณะความคิดและอารมณ์ไม่สมวัย ทำตัวแบบเด็กๆและหลงตัวเอง พึ่งพาผู้อื่นเสมอ ไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเอง มีความระแวงสงสัยที่ฟังคำแนะนำจากผู้อื่น มีความกระตือรือร้น ชอบเรียกร้องความสนใจด้วยการแสดงออกต่าง ๆ และมักเอาแต่ใจตัวเอง ชอบเข้าสังคม เข้ากับคนได้ง่ายและมักถูกชักจูงได้ง่าย

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำคือ พวกที่มีการสังคมดี มีลักษณะอบอุ่น เป็นมิตร ไม่หุนหันพลันแล่น มีความสุขุม เจียมขริม เอาจริงเอาจัง สมยอม เชื่อฟัง และคล้อยตามผู้อื่น

(4) มาตรการวัดความรับผิดชอบต่อสังคม (Psychopathic Deviate Scale: Pd) มี 50 ข้อ เป็นข้อคำถามใช้ดูลักษณะของความไม่รับผิดชอบที่มีอารมณ์ไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์ต่อต้านสังคม ไม่ยอมรับขนบธรรมเนียมประเพณี กฎเกณฑ์ของสังคมที่ตราไว้เป็นกฎหมาย มักทำผิดกฎหมายซ้ำๆ โดยไม่เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ มีความตื่นตัวต่อการประพฤติดีกฎเกณฑ์ของสังคม มักมีปัญหาเกี่ยวกับบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า

ผู้ที่ได้คะแนนสูงคือ พวกที่ต่อต้านสังคม ไม่ยอมคล้อยตามและปฏิเสธไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ทั่วไปของสังคม มีความขัดแย้งไม่ลงรอย โดยเฉพาะกับผู้ที่มีความอำนาจเหนือกว่าในสังคม และครอบครัว ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ ความผูกพันทางจิตใจที่ดีกับผู้อื่นเพราะมีความไม่เป็นมิตร ก้าวร้าว ชอบใช้กำลังรุนแรง และแสดงอารมณ์โกรธก้าวร้าวโดยตรง ขาดการควบคุม และสังคมไม่ยอมรับ เป็นคนหัวคื้อ เอาแต่ใจตัวเอง มักทำตามแรงกระตุ้นของตัวเอง ขาดความรับผิดชอบ และมีความอดทนต่อความเครียดความผิดหวังต่ำมาก

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำคือ พวกที่หัวเก่า เชื่อถือ และรักษาระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียมประเพณี มีศีลธรรมจรรยาปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางสังคม มีความยับยั้งชั่งใจ ไม่ก้าวร้าว เก็บกด ระงับความก้าวร้าวที่ต้องการแสดงออกสมยอมชอบฟังพาคคนอื่น มีความสนใจและความต้องการในสิ่งต่างๆ ค่อนข้างจำกัด

(5) มาตรการวัดความเป็นชายหรือหญิง (Masculinity Femininity Scale: Mf) มี 60 ข้อ เป็นข้อคำถามใช้ดูลักษณะของการกระทำพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาททางเพศ ซึ่งแสดงออกในลักษณะของค่านิยม ทักษะและความสนใจรวมทั้งเป็นขบวนการเลียนแบบทางการพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองต่อสังคมว่ามีความผิวกายหรือความบกพร่องหรือไม่

ผู้ชายที่ได้คะแนนสูงคือ พวกที่มีความรู้สึกแบบผู้หญิอยู่คนเดียวมีนิสัย เหมือนผู้หญิง จุกจิก จู้จี้ อ่อนไหว มีความสนใจในเรื่องความสวยงาม อักษรศาสตร์ วัฒนธรรม วรรณกรรม การประพันธ์ มักจะฉลาดมีจินตนาการ ปรับตัวได้ดี มีความ อยากรู้อยากเห็น สมยอมและเก็บกด ระงับการแสดงอารมณ์

ผู้ชายที่ได้คะแนนต่ำ คือ พวกที่มีความสนใจแบบชาย ชอบการผจญภัย การแข่งขัน ไม่พอใจบทบาททางเพศของตัวเอง คือรัก ก้าวร้าว หุนหันพลันแล่นมีความเชื่อมั่นในตัวเอง และมีความสามารถในการกล้าแสดงออก

(6) มาตรการวัดความหวาดระแวง-หลงผิด (Paranoid Scale:Pa) มี 40 ข้อ เป็นข้อคำถามที่วัดลักษณะความคิดในรูปของการหวาดระแวง มีความคิดที่ผิดไปจากความเป็นจริง มีการแปลความหมายของประสบการณ์อย่างไม่ถูกต้อง มีความหลงผิดคิดว่าคนอื่นจะมาทำร้ายตนเอง ไวต่อความรู้สึกมากเกินไป

ผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ พวกที่มีความคิดระแวง มีความไม่เป็นมิตร ไม่ไว้วางใจ ระมัดระวัง สงสัยในทำที่ของบุคคลอื่นสังคม ป้องกันตัวเองมากเกินไป ชอบปิดบังซ่อนเร้น ไม่แสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนเอง มีความรู้สึกไวเกินไปต่อทำที่ของคนอื่นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และส่วนมากมักจะเข้าใจผิดว่าทำที่ความเป็นมิตรของผู้อื่น มีความเชื่อแบบยึดมั่นไม่ค่อยยืดหยุ่นในเรื่องความคิดเห็นและทัศนคติมีความรู้สึกอิจฉา ชอบทะเลาะเบาะแว้ง คัดค้านผู้อื่นไม่พอใจผู้อื่น เคืองมีแนวโน้มชอบโทษคนอื่นเมื่อมีอะไรที่ไม่ดีเกิดขึ้น มีความหลงผิดไปจากความเป็นจริง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ คือ พวกที่มีความเชื่อใจคนอื่น มีความเป็นมิตรยอมรับตามเงื่อนไข มีความคิดและอารมณ์สมวัย มีวุฒิภาวะ มีความรับผิดชอบ มีสติมีความสุข อารมณ์ร่าเริง

(7) มาตรการวัดความวิตกกังวล-ย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive Compulsive or Psychasthenia Scale :Pt) มี 48 ข้อ เป็นคำถามที่วัดลักษณะของการย้ำคิดย้ำทำ มีความกลัวอย่างผิดปกติ มีความรู้สึกผิดขาดสมาธิในการทำงาน ไม่สามารถตัดสินใจ ย้ำคิดย้ำทำในความวิตกกังวล ไม่มีความมั่นคง ขาดความมั่นใจในตัวเอง สงสัยในความสามารถของตัวเอง

ผู้ที่ได้คะแนนสูงคือ พวกที่มีความวิตกกังวล ย้ำคิดย้ำทำ กลัวโดยไม่มีเหตุผล สงสัยมากเกินไป ทำให้เคืองครั่น มีความรู้สึกผิด ต่ำหนัตัวเองหวาดหวั่นไม่มั่นคงกระวนกระวายขาดสมาธิในการทำงาน มีความไม่แน่ใจลังเล ไม่สามารถตัดสินใจได้ มีความเครียดอารมณ์ถูกกระตุ้นได้ง่าย หงุดหงิด ตื่นเต้น ตกใจง่าย รู้สึกไม่มั่นใจในตัวเอง สงสัยในความสามารถของตน

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ คือ พวกที่มีการควบคุมตัวเองสงบ สุขุม ทำอะไรตามสบาย ไม่เคร่งเครียด ไม่วิตกกังวล ใจเย็น อารมณ์ดีมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความตื่นตัวไม่เฉื่อยชา

(8) มาตรฐานวัดความคิดที่ผิดปกติหรือจิตเภท (Schizophrenia Scale: Sc)

มี 78 ข้อ เป็นข้อคำถามใช้ดูลักษณะที่มึนงงหรือการกระทำที่ผิดปกติมีพฤติกรรมแปลกๆ ที่ยากแก่การเข้าใจ มีความคิดผิดๆ มีลักษณะของความเย็นชา ทำทางปราศจากความรู้สึกไม่สามารถจะเปลี่ยนอารมณ์หรือพฤติกรรมได้

ผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ พวกที่มีความคิดผิดปกติ สับสนทางความคิด มีความขัดแย้งภายในจิตใจ การตัดสินใจไม่ดี มีความลำบากในการปรับตัวทางสังคมลำบากในเรื่องของคำพูด ในการติดต่อกับคนในสังคม มีปัญหามาก ไม่พอใจตัวเองมีความคิดเพ้อฝัน มีความลำบากในการแสดงความรู้สึกออกมา มีอารมณ์แยกตัวเองถดถอยออกจากสังคม ขาดความสนใจ ไม่ยอมคล้อยตาม มีลักษณะของความเย็นชา ทำทางปราศจากความรู้สึก มักจะหลบหนีในการเผชิญกับความเป็นจริง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ คือ พวกที่สามารถควบคุมตนเอง สมยอม สุขุม ยอมรับผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า ไม่ค่อยมีความคิดที่เป็นนามธรรม เป็นพวกที่ทำอะไรไปตามความเป็นจริง เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติได้จริงมีความคิดหัวเก่า เชื่อถือระเบียบแบบแผน มีความรับผิดชอบ

(9) มาตรฐานวัดความผิดปกติทางด้านอารมณ์ชนิดเรื้อรัง (Mania Scale: Ma) มี

40 ข้อ เป็นข้อคำถามใช้ดูความผิดปกติทางด้านอารมณ์โดยเฉพาะ ลักษณะสำคัญของความผิดปกติ คือ มีความเคลื่อนไหว และการกระทำมากกว่าปกติ มีความตื่นตัวทาง ด้านอารมณ์มาก และมีความคิดสับสน

ผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ พวกที่มีความกระตือรือร้น ว่องไวไม่อยู่นิ่ง มีการเคลื่อนไหวและประกอบกิจกรรมมาก มีอารมณ์ตื่นเต้น ร่าเริงเบิกบานใจมากเกินไปแต่ไม่คงที่มีอารมณ์ไม่มั่นคง ถูกกระตุ้นได้ง่าย เปลี่ยนแปลงได้ง่าย อารมณ์เสียได้ง่าย เวลาที่มีอารมณ์จะแสดงอารมณ์ออกแบบพลุ่งพล่าน หุนหันพลันแล่น ขาดการควบคุม ยั้งคิด มีพลังสูงมองโลกในแง่ดี

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ คือ พวกที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีการเก็บกด ควบคุมอารมณ์ มีวุฒิภาวะ มีความสุขุม ยั้งยั้ง มีสติ มีความตื่นตัว ปรับตัวได้ดีชอบการปฏิบัติ

(10) มาตรฐานวัดการแสดงออกทางสังคม (Social Introversion -

Extroversion Scale: Si) มี 70 ข้อ เป็นข้อคำถามใช้ดูลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสังคม เป็นลักษณะเก็บตัวโดยพิจารณาจากระดับความคิด การเข้าร่วมในสังคม และการแสดงออกของ

อารมณ์ เช่น รู้สึกตนเองแยกออกจากสังคมและสิ่งแวดล้อม หรือขาดความสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง คือ พวกที่มีลักษณะเก็บตัว (Introvert) คือ มีลักษณะเก็บตัว แยกตัวเอง ขี้อายไม่ชอบสังคม ไม่กล้าแสดงออกทางสังคม มีความไม่สบายใจกังวลเวลาเมื่อมีการติดต่อกับคนในสังคม มีความพอใจที่จะหลีกเลี่ยงกิจกรรมทางสังคม มีระเบียบแบบแผน คิดว่าตนเองมีปมค้อย คุกตัวเอง ขาดความเชื่อมั่น ในตัวเอง อารมณ์อ่อนไหว ไม่มั่นคง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ คือ พวกที่มีลักษณะแสดงตัว (Extrovert) มีลักษณะชอบชอบสังคม ชอบหมู่คณะอยู่รวมเป็นกลุ่ม กระตือรือร้น มีความคล่องตัวกล้าแสดงออกในสังคม ช่างพูด ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มักชอบจัดการในเรื่องของสังคม ชอบเสี่ยงและชอบแข่งขันทางในสังคม

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

- ประสบการณ์การศึกษา
- ภูมิภาคนา
- อาชีพ
- ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา
- ความรู้สึกที่มีต่อการเลือกเรียนในวิชาชีพ

3.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

- ลักษณะบุคลิกภาพ (วัดได้จากแบบทดสอบบุคลิกภาพ เอ็ม เอ็ม พี 16, MMPI)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ติดต่อประสานงานขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น

- 2) จัดเตรียมกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อตอบแบบสอบถาม และรับการทดสอบลักษณะบุคลิกภาพตามแบบทดสอบบุคลิกภาพ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI)
- 3) ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและหลักการตอบแบบสอบถาม และแบบทดสอบแก่กลุ่มตัวอย่าง
- 4) แจกแบบสอบถามและแบบทดสอบแก่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรตามห้องเรียนของแต่ละหลักสูตร
- 5) ดำเนินการทดสอบตามแบบสอบถามและแบบทดสอบ
- 6) เก็บรวบรวมแบบสอบถามและแบบทดสอบที่กลุ่มตัวอย่างตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมตามแบบสอบถามและแบบทดสอบ จะถูกนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ผลโดยวิธีการดำเนินการดังนี้ คือ

- 1) จัดทำคู่มือลงรหัสตามแบบสอบถามและแบบทดสอบ
- 2) นำข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบทดสอบมาลงรหัส
- 3) บันทึกข้อมูลลงในการผ่านบันทึกข้อมูล
- 4) นำข้อมูลไปประมวลผลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าสถิติวิเคราะห์ร้อยละ
- 2) วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI) ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) วิเคราะห์ความรู้สึกต่อการเลือกเรียน ในวิชาชีพทั้ง 3 หลักสูตร โดยใช้ค่าสถิติวิเคราะห์ร้อยละ
- 4) เปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตร โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน One-way Analysis of Variance

5) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านภูมิปัญญา ประสบการณ์การศึกษา อาชีพของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับคะแนนที่ได้ จากแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 10 (MMPI) โดยวิธีสถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบพอยท์ ไบซีเรียล (The Point Biserial Correlation Coefficient)